

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-II.431.1.13.2019.MM

Warszawa, 27 maja 2019 r.

**Pani
Ewa Chmielewska
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
Pracownika Oświaty
w Warszawie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543 i nr 210 poz. 1750), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniach 26–29 marca 2019 r. kontrolę kompleksową w kierowanym przez Panią Domu Pomocy Społecznej Pracownika Oświaty w Warszawie, przy ulicy Parkowej 7, zwanym dalej Domem lub DPS.

Przedmiotem kontroli była jakość usług świadczonych przez dom pomocy społecznej, stan i struktura zatrudnienia oraz przestrzeganie praw mieszkańców. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli. W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią 8 maja 2019 r., na podstawie art. 128 ustawy przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Dom jest publiczną placówką prowadzoną przez m. st. Warszawa. Przeznaczony jest dla osób w podeszłym wieku. Decyzją Wojewody Mazowieckiego nr 12/2010 z dnia 8 kwietnia 2010 r. podmiot prowadzący otrzymał zezwolenie na prowadzenie placówki na czas nieokreślony. Dom wpisany jest do rejestru domów pomocy społecznej województwa mazowieckiego pod poz. nr 79. Zorganizowany jest na 47 miejsc. Według stanu na dzień kontroli w Domu przebywało 46 mieszkańców.

Cztery osoby skierowane były do Domu na podstawie przepisów obowiązujących do końca 2003 r., natomiast 42 – przyjęto na podstawie zasad określonych w ustawie. XXX osoby umieszczone były w Domu na podstawie postanowienia sądu. W dniu kontroli w placówce przebywały XXX osoby ubezwłasnowolnione całkowicie, dla XXX z nich trwały procedury związane z ustanowieniem opiekuna prawnego. Osoby te zostały ubezwłasnowolnione w trakcie pobytu w Domu – powodem był pogarszający się stan zdrowia, utrudniający samodzielne podejmowanie decyzji. Dla pozostałych dwóch opiekunami prawnymi nie byli pracownicy Domu. W okresie objętym kontrolą w Domu zmarło 11 mieszkańców, 2 osoby opuściły placówkę.

Dla każdego mieszkańca prowadzone są akta osobowe. Wybrane losowo akta 11 mieszkańców ułożone były chronologicznie. W aktach mieszkańców znajdowały się m.in. arkusze ewidencyjne mieszkańców, informacje dotyczące pogrzebu; klauzule informacyjne dotyczące danych osobowych; zgody mieszkańców na publikację wizerunku; decyzje kierujące do Domu; decyzje o ustaleniu odpłatności za pobyt; upoważnienia – dla pracownika socjalnego (lub w przypadku jego nieobecności innych wyznaczonych przez dyrektora pracowników) do każdorazowego pobierania od doręczyciela świadczenia ZUS oraz innych wpływów pieniężnych i przekazywania ich osobiście mieszkańcowi lub osobie upoważnionej przez niego na piśmie, do wpłacania za pokwitowaniem do kasy Domu należnych dopłat za pobyt w DPS zgodnie z aktualną decyzją administracyjną dotyczącą odpłatności, do odbioru korespondencji zwykłej, poleconej oraz „za potwierdzeniem odbioru”; oświadczenia – o zapoznaniu się z Regulaminem Pobytu Mieszkańców i Regulaminem depozytów przedmiotów wartościowych i środków pieniężnych, o wyrażeniu zgody na umieszczenie imienia i nazwiska na drzwiach zewnętrznych pokoju, na przetwarzanie danych osobowych, na przechowywanie dowodu osobistego oraz jego kopii w dyżurce pielęgniarek (w przypadku osób korzystających z tej formy pomocy), o zapoznaniu się z przepisami dotyczącymi odpłatności za pobyt w Domu i deklaracji obowiązku informowania o każdej zmianie dochodowej i zdrowotnej mogącej mieć wpływ na ustalenie wysokości odpłatności.

Dom to trzykondygnacyjny, podpiwniczony budynek, położony obok parku Łazienki Królewskie, w dzielnicy Śródmieście, przy skrzyżowaniu ulic Belwederskiej i Gagarina. W wewnętrznej zabudowie Domu znajduje się patio z małym ogródkiem.

Pod względem liczby zamieszkujących osób oraz wyposażenia pokoje mieszkalne odpowiadały standardowi określonymu w § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej, zwanego dalej „rozporządzeniem”. Kolorystyka i urządzenie pokoi jest zróżnicowane, uwzględnia indywidualne potrzeby mieszkańców. Część pokoi mieszkańców wyposażona jest w łóżka rehabilitacyjne. Pokoje mieszkalne Domu w czasie kontroli wolne były od nieprzyjemnych zapachów, utrzymana była w nich czystość i porządek.

Przy każdym pokoju mieszkalnym znajduje się toaleta (WC i umywalka). Pomieszczenia sanitarne spełniały wymagania określone w § 6 ust. 1 pkt 4 ww. rozporządzenia.

Budynek nie ma barier architektonicznych, posiada wszelkie urządzenia wspomagające osoby niepełnosprawne – windę osobową, podjazdy, platformę schodową przy głównym wejściu oraz poręcze wzdłuż korytarzy. Obiekt wyposażony został w system przyzywowo-alarmowy i system przeciwpożarowy. Stan techniczny i sanitarny budynku jest bardzo dobry; na bieżąco wykonywane są naprawy związane z jego eksploatacją.

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą placówka zapewniała mieszkańcom odpowiednie wyżywienie, wyposażenie w odzież, obuwie, bieliznę (jeśli była taka konieczność).

Na podstawie Zarządzenia Nr 1/2016 Nr 1/2016 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej Pracownika Oświaty z dnia 5 stycznia 2016 r. w sprawie powołania i pracy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego, zmienionego Zarządzeniem Nr 25/2017 Dyrektora Domu Pomocy Społecznej Pracownika Oświaty z dnia 27 grudnia 2017 r. w sprawie zmiany składu zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w Domu funkcjonuje zespół w skład, którego wchodzi: kierownik działu terapeutyczno-opiekuńczego, specjalista pracy socjalnej, pielęgniarki, opiekunki, pokojowe, technik fizjoterapii, instruktor terapii zajęciowej, terapeuta, kapelan, szef kuchni, starszy magazynier i starszy recepcjonista. Zarządzenie szczegółowo określa zadania zespołu, m.in. opracowywanie indywidualnych planów wsparcia mieszkańców, współpracę ze wszystkimi

pracownikami, wolontariuszami, specjalistami, członkami rodzin w celu realizacji zadań wynikających z tego planu, aktywny udział w procesie adaptacji nowoprzybyłych mieszkańców. W okresie kontrolowanym członkowie zespołu spotykali się raz lub dwa razy w miesiącu w celu omówienia spraw dotyczących realizacji celów opieki wg indywidualnego planu wsparcia mieszkańca, stworzenia lub modyfikacji planu. Indywidualne plany wsparcia mieszkańców opracowywane były nie później niż w ciągu 6 miesięcy od przyjęcia osoby do Domu, co było zgodne z § 2 ust. 4 rozporządzenia. W planach znajdowały się podpisy mieszkańców, potwierdzające ich zapoznanie się z dokumentem. Z uzyskanych podczas kontroli informacji wiadomo, że mieszkańcy uczestniczą w omawianiu planu, a także w jego modyfikacji.

W codziennych czynnościach mieszkańcom Domu pomagają opiekunki i pokojowe. W dniu kontroli w Domu zatrudnionych było 4 opiekunki (4 etaty) i 5 pokojowych (5 etatów). Najczęściej na dyżurze dziennym pracuje pielęgniarka, 2 opiekunki i 2 pokojowe, zaś na nocnym pielęgniarka, która w razie potrzeby ma do pomocy pracownika ochrony, przeszkolonego z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Współpraca ta jest zapisana w umowie z firmą ochroniarską.

Dom umożliwia przebywającym w nim mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych, przysługujących na podstawie odrębnych przepisów, zgodnie z art. 58 ustawy. Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia Stołeczne Centrum Opiekuńczo-Lecznicze Geriatryczne Centrum Medyczne POZ w Warszawie, przy Alei Wilanowskiej 257. Lekarz z tej placówki przychodzi do Domu dwa razy w tygodniu (poniedziałek, czwartek) na wizyty domowe. Mieszkańcy sami zgłaszają się na wizytę lub robi to pielęgniarka. Centrum zapewnia lekarzy specjalistów: neurologa, kardiologa, diabetologa, do których mieszkańcy są dowożeni. Opiekę psychiatryczną świadczy lekarz zatrudniony przez Dom, w ramach wizyt domowych raz w miesiącu. Lekarz psychiatra, zgodnie z art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1878, z 2019 r. poz. 730), wystawia indywidualne zaświadczenia dla mieszkańców, którzy wskutek choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego nie są zdolni do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i nie mają możliwości korzystania z opieki innych osób oraz potrzebują stałej opieki i pielęgnacji. Zaświadczenia te potwierdzają zasadność pobytu tych mieszkańców w domu pomocy społecznej (X osoby).

Dom pokrywa opłaty ryczałtowe do wysokości limitu ceny, przewidzianej w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, o których mowa w art. 58 pkt 3 ustawy, pozostała kwota pokrywana jest z własnych środków pieniężnych mieszkańców.

Opiekę pielęgniarską zapewnia w Domu 6 pielęgniarek (5,75 etatu), pracujących w systemie 12-godzinnym (w godz. 7.00-19.00, 19.00-7.00). Do zakresu obowiązków pielęgniarek należy m. in. rozkładanie i podawanie mieszkańcom leków według zaleceń lekarza, wykonywanie zabiegów (udzielanie pomocy doraźnej, pobieranie krwi, zmienianie opatrunków, aplikowanie kropli, dokonywanie pomiaru ciśnienia, wagi ciała oraz poziomu cukru we krwi, pielęgnacja odleżyn). Podczas kontroli uzyskano informację, że w okresie objętym kontrolą w Domu nie był stosowany przymus bezpośredni.

W Domu zatrudniony jest starszy technik fizjoterapii (0,5 etatu). W ramach zajęć rehabilitacyjnych odbywa się: rehabilitacja grupowa (uczestniczy w niej ok. 10 osób), indywidualna (mieszkańcy posiadający zlecenia lekarskie) i przyłóżkowa (na dzień kontroli 5 osób). Poza tym mieszkańcy mogą korzystać z rehabilitacji domowej w ramach NFZ.

Psycholog zatrudniony jest w Domu na podstawie umowy zlecenia w wymiarze 10 godzin miesięcznie. Mieszkańcy mają również dostęp do usług psychologa w ramach NFZ. W ramach obowiązków psycholog prowadzi spotkania grupowe. Ma miejsce także indywidualne wsparcie mieszkańców. Psycholog pomaga w relacjach z rodziną, przygotowuje wstępne diagnozy, proponuje mieszkańcom wsparcie w zewnętrznych instytucjach, m.in. w mitingach.

Dom umożliwia mieszkańcom bezpieczne przechowywanie środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych. Środki finansowe mieszkańca, który zdecydował się na ich przekazania do depozytu są rejestrowane w księdze depozytowej. Depozyty pieniężne przeznaczone na wydatki bieżące mieszkańca przechowywane są w szafie pancерnej w pokoju pracownika socjalnego. Nadwyżki niewydatkowanych środków finansowych depozytowych odprowadzane są na indywidualne subkonta bankowe mieszkańców. Na dzień kontroli 8 osób posiadało depozyty pieniężne, w tym 2 osoby nadwyżki odprowadzane miały na założone przez siebie konta bankowe, zaś 6 osób przechowywało swoje środki w sejfie Domu (są to niewielkie kwoty pieniężne); 24 mieszkańców samodzielnie dysponuje swoimi pieniędzmi, 12 osób korzysta z pomocy osób upoważnionych przez nich (np. członków rodzin); w przypadku 2 osób środkami zarządzają opiekunowie prawni; sprawy finansowe 2 mieszkańców oczekujących na wyznaczenie opiekuna prawnego prowadzone są zgodnie z ich wcześniejszymi dyspozycjami, złożonymi przed pogorszeniem stanu zdrowia i procedurą ubezwłasnowolnienia. Po zmarłych mieszkańcach istniało 7 depozytów pieniężnych. Aktualnie prowadzone są dwa postępowania w sprawie likwidacji niepodjętych depozytów. W dniu kontroli w Domu nikt nie posiadał depozytu rzeczowego.

W okresie objętym kontrolą nie funkcjonowała Rada Mieszkańców, choć Dom stwarza mieszkańcom warunki do rozwoju samorządności. Systematycznie na zebraniach mieszkańców z dyrektorem Domu omawiane są zadania i rola Rady, zarówno dyrektor Domu, jaki i jego pracownicy zachęcają do powołania samorządu. Większość mieszkańców podczas przeprowadzanych głosowań jest przeciwna jej powołaniu. Podczas kontroli (26 marca) zespół kontrolujący spotkał się z mieszkańcami, którzy wyrazili chęć porozmawiania z nim. Podczas spotkania mieszkańcy wyrażali zadowolenie z pobytu w Domu oraz jakości świadczonych usług. Pozytywnie wyrażali się o zatrudnionym personelu. W trakcie rozmowy podkreślili jakość zapewnianego wyżywienia oraz dostęp do lekarza. Z uzyskanych od mieszkańców informacji wynika, że poza teren Domu wychodzą osoby, których stan zdrowia to umożliwia, pozostali proszą o wsparcie pracownika Domu. Podczas wizytacji Domu rozmawiano także z osobami leżącymi, które nie miały żadnych zastrzeżeń do świadczonych usług.

W sprawach skarg i wniosków dyrektor Domu przyjmuje w każdy poniedziałek od godz. 12.00 do godz. 16.00 oraz według potrzeb (co potwierdzili w trakcie spotkania mieszkańcy). Rejestr skarg i wniosków znajduje się w sekretariacie Domu. W okresie objętym kontrolą w rejestrze skarg i wniosków znajdowały się dwa wpisy, oba z roku 2018. Obie sprawy zostały przeanalizowane, uwzględnione, a mieszkańcom udzielono stosownej odpowiedzi.

Ostatnia kontrola obejmująca zakres wskazany w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego przeprowadzona została w Domu przez przedstawiciela sądu 17 października 2018 r. We wnioskach końcowych sędzia Sądu Rejonowego dla Warszawy - Śródmieścia napisała, że „*podczas przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono uchybień*”.

W Domu według przedstawionego wykazu pracowników Domu (stan na 25 marca 2019 r.) wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego wynosił 0,42 i był zgodny ze wskaźnikiem określonym w § 6 ust. 2 pkt 3 lit. a rozporządzenia.

Ustalono, że liczba pracowników socjalnych zatrudnionych w Domu była zgodna z treścią § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia. Z analizy akt osobowych wybranych pracowników zatrudnionych w Domu wynikało, że legitymują się oni kwalifikacjami, o których mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 i poz. 2437). W okresie objętym kontrolą pracownicy zespołu terapeutyczno-opiekuńczego uczestniczyli w szkoleniach uwzględniających zagadnienia, o których mowa § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia.

W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, w związku z czym nie wydano zaleceń pokontrolnych.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Kinga Jura
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Rafał Trzaskowski
Prezydent m.st. Warszawy